

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókörletben évről-évre:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 3 " "
 Helyben kávéval kezdve:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 " "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 " "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczna-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Éves ábrák ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD decz. 19.

Leszereljünk?

Annyi bizonyos, hogy mi mindig ki-
 ejtjük szánkából a sajtót, ha a hangunkat
 dicsérik.

Rajongunk a látszatért. Egy pár hon-
 véd hadapródiskoláért kivilágítunk, tíz
 kisebb méretű szoborért majd el olva-
 dunk lelkesedésünk tüzeiben, egy »és« a
 K. K. között extázisba ejt s egy elvi ki-
 jelentésért leszereljünk 12 hónapos ob-
 strukciót.

Van is már annyi elvi kijelentésünk 36
 év óta, hogy újból lehetne formálni be-
 löle a magyar alkotmányt s annyi apró
 politikai vívmányunk, hogy játék keres-
 kedést nyithatnánk belőle serdülő poli-
 tikusok számára.

Bizony 36 év alatt amit kaptunk csak
 politikai zsuzsu az mind. Szörnyen drá-
 gába kerül, mint minden zsuzsu, kedve-
 sen csillingel, de ha értékesíteni akarjuk
 nem adnak érte semmit, mert belül mind
 üres.

A hatvanhetes kiegyezés is látszatra
 készült. Nálunk úgy látszott a kiegyezés-
 ből, hogy önálló külön állam vagyunk,
 hisz államnyelvünk, felelős kormányunk
 s parlamentünk van. Ez megnyugtatót
 minket. A külföld előtt pedig úgy látszott,
 hogy a közös monarchia része vagyunk,
 hisz német vezényletű hadseregünk, né-
 met nyelvű diplomáciánk van s az osz-
 trák czimer reprezentálja odakint a mo-
 narkiát.

Tudtuk mi ezt, de nem akartuk tudni

s a kesergés, vagy munka helyett eljät-
 szottunk egy »és«-sel, vagy tíz kisebb
 méretű szoborral.

Most aztán, mikor Körber nevé-
 vezte a gyermeket, kimondta, hogy közös
 ügyet, mi a királyunkkal együtt sem vál-
 toztathatunk meg, ha csak Ausztria is
 hozzá nem járul, mint gyám, most tűzbe
 borultunk. Bántott Chlopy, bántott a né-
 met kommandó, bántott az osztrák gyám-
 ság. Nem csoda ha 12 hónapig haragud-
 tunk s nem csoda, ha tizenkét hónap
 mulva kiégett a számaláng és lesze-
 reltünk.

Pedig szép sikert érthettünk volna el
 s még most is elérhetnők azt. Ausztria
 féltékeny a külszinre. — A magyar
 kommandó e miatt lehetetlen még sok
 ideig, de lehető egyéb, ami a külszint
 nem érinti, nem mutatós vívmány, de
 ér annyit mint a lárma a magyar kom-
 mandóért.

Szereljen le az ellenzék, ha a kor-
 mány keresztül viszi, hogy magyar ezre-
 deknél csak magyar lehet *ezredpa-
 rancsnok*.

Nagy dolog ez kérem.

Az ezredparancsnok minden az ez-
 redben. Az ő lelke mozgatja élteti az ez-
 redet. Ha ez a lélek német, az ezred
 szelleme is az, ha ez magyar, az ezred
 is az, akár milyen a kommandó.

Tessék a huszár ezredeket megfigyelni.
 Legyen magyar érzelmű az ezredpa-
 rancsnok és azonnal képtelenség az, hogy
 alantas tiszt más szellemmel megmarad-
 hasson az ezredben.

Majd megtanul akkor a maga hasz-
 náért leutenant Stibl magyarul.

Nagy értékű volna ez a vívmány
 azért is, mert a horvát ezredekben is
 magyar vérkeringés indulna így meg,
 anélkül, hogy tehetnének ellene va-
 lamit.

Hogy aztán a kommandó német volna.
 Hát ez éppen olyan volna, mint mikor a
 mégyék és diéták nyelve latin volt. Mé-
 gis magyarul gondolkozott ott mindenki
 s a gondolkozás folytán el kellett jönni
 a magyar tárgyalási nyelvnek.

Tessék a parlamentnek erre a viv-
 mányra vetni magát. Ez nem lesz
 czifra zsuzsu, de igazán értékes vívmány,
 melyet nagyobb bajok elkerülése végett
 Ausztria se ellenez, hisz a látszat meg-
 marad a német kommandóval.

Hadd kapjon már egyszer Ausztria
 látszatot s mi értéket.

A németül kommandozó magyar
 ezredparancsnok mellett olyan lesz a
 hadsereg, mint a pantallóban járó ma-
 gyar ember. Csak a ruha nem magya-
 ros, de a lélek az.

Fontolják ezt meg a leszerelni és
 obstruálni akarók. Egyszerűnek látszó,
 de megbecsülhetetlen fontosságú vívmány
 volna ez, s ami fő, meg is kapható, ha
 igazán akarjuk.

E vívmány után nem a leszerelés
 jönne, hanem a pihenés győztes harcz
 után.

P—y.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

C s e r e.

Írta: Gottier Lajos.

I.

A kispári Paáros-család emberemlékezet
 óta »nagyságos« familia volt. Négy lóval jár-
 tak a megyegyűlésre s nem egy alispán meg-
 képviselő került ki soraikból. Paáros Gerő is
 csak azért nem vállalt mandátumot, mert
 szenvedélyes gazda lévén, kétezer hold földje
 minden idejét igénybe vette. Korán megözve-
 gyedett s egyetlen fiával, Vinczével kezelte a
 gazdaságot.

Egy reggel az öreg, fölöstököm után, oda-
 szólt a huszárjának:

— Te, Miska! Mondd meg a fiatal nagy-
 ságos urnak, hogy fogasson be, mert átme-
 gyünk Ráchyékhoz.

A kifent bajúszu, piros nadrágos huszár
 zavarian köszörülte torkát.

— No, mi az?

— Hát izé... a fiatal nagyságos ur még
 nem jött baha.

Paáros Gerőnek elborult az arca.

— Jól van. Mehetsz.

Aztán fölállt az asztaltól s föl alá kezdett
 járni az ebédőben, mialatt időgesen huzogatta
 tömör fekete bajuszát. Még nem volt öreg,
 csak úgy hívták, mióta a fia fölseperedett.
 Javakorú li férfi. Jóval innen az ötvenen, a fia
 meg alig túl valamivel a huszon.

— Szörnyűség! az a kölyök mit csinál.
 Tegnapelőtt ment ki a vámosi határba, hogy
 fölvegye a korcsmárosnétól az árendát s az-
 óta oda van.

Nem csoda. A vámosi korcsmárosné »hi-
 res« szép asszony. Észbontó fekete szemei van-
 nak s rózsaszínű, sötét bőre.

A fatuban nem hiába suttoztak, hogy a
 fiatal nagyságos ur sokat tapossa a vámosi
 korcsma kúszóját...

A szép asszonyt csak úgy hívták, hogy
 »Czigány Zsuzsa«, mert az anyja czigányasz-

szony volt. A szép Zsuzsa tizenöt éves korá-
 ban árvaságra jutott. Akkor akadt meg a
 szeme rajta a vámosi korcsmárosnak, aki fele-
 ségül vette. Nem sokáig éltek együtt. A korcs-
 márost egy vasárnap föbe ütötték a duhaj le-
 gények, a kik hitelbe itták a borát, amit a
 szép asszony mért nekik. A fiatal nagyságos
 ur, Paáros Vincze, már akkor is ott settenke-
 dett a korcsma körül. S mióta a Czigány
 Zsuzsa özvegyiségre jutott, mindennapos vendég
 lett a vámosi korcsmában.

Mikor Vincze öregebéd idejére hazakerült,
 édesapja hátrahagyott kezekkel állt meg előtte a
 kastély tágas ebédlőjében s keményen a szemé
 közé nézett.

— Mi lesz veled urfi? Talán elég is
 volna már a jóból. Id-je lenne komolyabban
 gondolkozni.

Vincze alig tudta az öreg saigoru tekinte-
 tét kiállani. Bagyadt arca még ott égett a
 szép asszony borának, csóljának mámorá.
 Otölt, hatolt valamit, aztán leszámolta az áren-
 dát az asztalra.

mely alkalommal az összes raktáron levő áruk meglepő
 olcsón kerülnek eladásra.

Hölgyeknek, férfiaknak és gyermekeknek ajándéku leg-
 alkalmasabb, *hasznos és célszerű* árucikkekben
 meglepő szép újdonságok, rendkívüli nagy választékban.

Telefon az egész megyében 76. sz.

Nagy karácsonyi vásár
 megkezdődött **FÁBRY TESTVÉREK**
 áruházában Nagyvárad Fő-utca
 Keresztény üzlet.

A póttartalékosok behívása.

A hadkiegészítő parancsnokságokhoz tegnap küldték szét azt a rendeletet, amely a póttartalékosokat négyheti gyakorlatra szólítja.

Az új flumei kormányzó búcsuja megyéjétől.

Roszner Ervin báró, Fiume új kormányzója e hó 21-én búcsuzik el Máramarosvármegye közönségétől és már e hó 23-án elhagyja Máramarost, kikerülve a búcsulakomát melyet rendezni akartak. Tíz éves főispánysága emlékeül vármegye közönsége díszes albumot nyújt át, a melyben akvarell rajzokban lesznek megörökítve Máramaros legregényesebb vidékeinek legfestőbb pontjai.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz 19.

Igen zajosan kezdődött a képviselőházi mai ülése.

Először apró jegyzőkönyvhitelesítési komédia volt, amelynek elmúltával *Kossuth* Ferencz felszólalt, hogy tiltakozzék ama vádak miatt, melyekkel a szót és pártját az obstruálók illetik. Ez alkalommal heves és zajos összetűzés volt az obstruálók és a *Kossuth*-párt között.

Krasznay pedig az obstruálók lapjának vádaskodása miatt panaszkodott.

A jegyzőkönyv felolvasása után *Lovász* Márton és *Madarász* József kifogásolta, hogy a tegnapi ülés végén, mikor a Ház órákig sem volt határozatképes, az elnök nem állapította meg a távollevők névsorát.

A bizottságokban megüresedett tagsági helyek betöltése ügyében *Ugron* Gábor szólalt fel ismételten.

Elnök *Jakabffy* Imre.

Belitska Beni, az igazoló bizottság eladója beadja a bizottság igazoló jelentését Terényi Béla gr. mandátumáról.

Függetlenségiak egymás ellen.

Napirend előtt felszólalt *Kossuth* Ferencz s reflektált szóló tegnapi támadására. E támadás visszapattan a függetlenségi párt hazafiságáról. (Ugy van! a szélsőbalon.) De ami *Holló* azt a támadását illeti, hogy a függetlenségi pártot *udvari pártnak* mondja, ez ellen tiltakozik. Az ő párta sobasem vette tekintetbe az udvari akaratot. A hazáért mindent fel lehet áldozni, csak éppen a hazát nem. Tiltakozik az ellen is, hogy *Holló* az ő határozati javaslatát adta be. (Zajos kiáltások.)

Holló Lajos: Ő a párt személyeit nem támadta, de joga van kritikát gyakorolni!

Olay Lajos: Majd mi is visszaadjuk. Majd feszegetjük, hogy hogy voltak Széll Kálmánnal.

Szatmári és mások mind nagyobb dűhbe jönnek.

Szatmári: Azt irták rólunk, hogy megvesztegettek.

Bartha Miklós: Azt nem irta senki.

Szatmári Mór (Felugrik.): Ön irtal! Ön irtal!

A zaj, izgalom a két szélsőbali párton mind nagyobb lesz, *Polonyi* Géza e közben valóságai kiabálva vitatkozik *Barthával* és *Ugronnal*.

— Bizonyítsátok be, de addig nem törjük, hogy ilyesmivel vádoljatok.

Most ismét *Szatmárral* vész össze *Bartha* Miklós. Előbb *Szatmári* támad *Barthára*, miatta *Bartha* *Polonyival* vitatkozott. *Bartha* *Szatmári* támadására így vágott vissza:

— Az urat nem látom.

— Aunak csak örülök, ha az ur nem lát! — vitatkozott *Szatmári*.

Holló ezután folytatta beszédét; — s hivatkozott *Kossuth* ama kijelentésére, hogy a korona nem akarja a vezénnyelvet megadni, — ő tehát joggal mondhatta, hogy *Kossuth* — habár koncedálja, hogy jóhiszeműen, az udvari politikát támogatja. De ő a függetlenségi párt iránt tisztelettel viseltetett (Zajos ellenmondás a szélsőbalon. Nevetés a jobboldalon.)

Buzáth Ferencz: Mit röhögnek? (Viharos helyeslés a jobbon. *Kubinyi* Géza, *Rosenberg* Gyula: Menjen a korcsmába! Menjen haza illendőséget tanulni! Perczekig tartó zaj.)

Jakabffy Imre elnök *Buzáthot* rendretusítja.

Kossuth Ferencz személyes kérdésben feleli, hogy a függetlenségi párt nem állította azt soha, hogy nem akar szembeszállani a királyi akaratral, de az országgyűlési határozatoknak két faktora van: a többség és a korona. (Zaj)

jos tiltakozás a néppárton és a Szederkényi-párton. Kiáltások: Hát a kisebbség semmi?) A kisebbség kötelessége, hogy többséggé legyen s így képviselje a nemzeti akaratot.

Kaas Ivor báró: Hát miért obstruáltak?

Kossuth: Mert jól esett.

Krasznay Ferencz: Fájdalommal látjuk, hogy már a politikai becsület sincs biztonságban. Van egy lap, amely a mély erkölcsi sülyedés fegyverével küzd.

Felkiáltások a néppárton: A Magyar Szó!

Felkiáltások a jobbpárton: A Magyarországi!

Krasznay Ferencz: Ez a lap azt írta tegnap, hogy a szót kormánypárti pénzen választották meg ellenzéki képviselőnek. Eszébe jut *Catilina*, a ki az eladósodott embereket maga köré gyűjtötte és azokkal küzdött a maga érdekeiért. (Zajos tetszés a jobboldalon.)

Az ujonczjavaslat.

A ház ezután áttér a napirendre.

Lendl Adolf: A kerületének viszonyairól szól és arról, hogy miként gondolkozik a nép a katonai javaslatokról.

Az elnök kéri a szónokot, hogy a tárgyról szóljon. (Zaj a baloldalon.)

Lendl Adolf: Új szempontból akarja bírálni a javaslatot, hogy a nép miként gondolkozik róla. Szomorú, hogy az ország sok vidékén bőven adnak okot a népek elégtelenségére, s a népet nemzetiségi mozgolódásra vagy kivándorlásra készítik.

Mindenütt vannak lelketlen közigazgatási tisztviselők, de sehol annyi, mint éppen a nemzetiségi vidékeken. Az új rendszer ébredésének senki sem örül annyira, mint a vidéken a kormánypárti közigazgatási közegek. Ez már elég ok a szótól arra, hogy bizalmatlan legyen a kormányral szemben, s hogy ne szavazza meg az ujonczjavaslatot. Határozati javaslatot ad be. (Helyeslés.)

Polonyi védekezése.

Polonyi Géza: Pártja védelmére szólal fel testvérei ellen.

Ugron Gábor: Józsefet is a testvérei adták el.

Endrey Gyula: Bécsben!

Ugron Gábor: Dehogy! A vásáron, ahol az egyiptomiakkal találkoztak.

Polonyi G za: A *Kossuth*-párt hetek óta erős támadásban részesül egy újságban, amelynek vezető emberei egyuttal az obstrukció vezetői is. A pártot lépten-nyomon az áruslás és a vesztegetés bélyege alá helyezik. A Ma-

Az ebédet szólanul költötték el. Mikor a fekete kávé itták s az öreg rágyújtott a cizmeres tajtékpipára, szelidebben nézte végig csenevész szöke fiát.

— Te Vincze! Atmegyünk ma délután *Ráchyékhoz* Almásra. Margit a multkor emlegette, hogy olyan régen látott. Jó volna, ha egy kicsit forgolódnál körülötte. A te korodban én már vőlegény voltam.

Vincze nem szólt semmit, hanem fogott.

Almásan az öreg *Ráchy* Sándor nagy örömmel fogadta a vendégeket. A leánya, *Margit*, okos kék szemű, karcu szöke leány, a ki egyedül vezette özvegy édes apja háztartását, azonnal terített s harapni valót és bort hozott föl az asztalra. Az öregek elkvaterkáltak, a fiatalok meg kimentek a kertbe.

Gyönyörű tavaszi nap volt, s a mint az ifju ott lépkedett *Margit* oldalán, a széles kerti úton, a ripacsos levelű ribiszke bokrok között, önkéntelenül összehasonlítást tett. Arra a másikra gondolt, a kinek a tavaszi napsugár mintha gloriát övezett volna hamvas szöke hatalma volt fölötte s a kinek lángoló szenvedélye olyan könnyen föllobbantotta az ő ifju vérért, fokról-fokra perzselve benne a mohó életszomját...

Aztán elnézte ezt a másikat, a ki gondatlanul csevegett mellette. Elnézte ezt a tiszteletes ur leányt, a kinek a tavaszi napsugár mintha gloriát övezett volna hamvas szöke feje fölél. Elgondolta, hogy milyen kevés öröm jutott ennek az életből, beteges öreg apja ol-

dalán. S mégis milyen meglegedett, csöndes derű jellemzi egész valóját. Milyen jó feleség és jó háziasszony válnék ebből a *Margitból*! Gondolta magában. Aztán, miatta szórakozottan feleltetett a lány kérdéseire, összehasonlította magát *Margittal* s olyan nyomorultnak és haszontalannak tűnt föl egész eddigi élete. A morális *Katzenjammer* s a veszedelmes tavaszi lég behatása alatt történt, hogy *Paáros* Vincze lelkében hősiesség elhatározás támadt.

Annyira beleéltte magát a javulás gondolatába, s olyan becsületes akarat volt benne, jövőre más életet kezdeni, hogy egész ékes-szólóvá lett, a mikor *Margittal* közölte száándokát.

A lány egész megittasult az ifju vallomása alatt. Szegény leány létére soha se mert volna arra gondolni, hogy a gazdag *Paáros* Vincze szeme megakadjon rajta. Pirulva mondott igent, s mikor fölmentek és Vincze ragyogó arczsal közölte a dolgot a két öreggel, azok boldogan ölelték keblükre a fiatal párt.

Igy lett vőlegény *Paáros* Vincze.

II.

Másnap reggelre a szép tavaszi napot boros, szürke, esős idő váltotta fel.

Körülbelül ilyen volt a változás Vincze lelkiállapotában is.

Komor, rossz kedvvel ébredt, s csak most jött tudatára annak, hogy tegnapi hangulatával elhamarkodva, egy egész életre lekötötte ma-

gát. Olyan frigy köszöbén állott, a melyhez a szívének semmi köze nem volt.

Együtt reggelizett az édes apjával, a ki ezer aranyos fellegvárat szőtt, kiszinezve a jövőt magának, a mikor a rideg *Paáros* kastélyban egy édes kis menyecske fog vidáman sürgögni, forogni, napsugarat hozva az ódon falak közé.

Vincze némán hallgatta apja tervezgetéseit. Aztán eszébe jutott, hogy mára megígérte annak a másikat, hogy ellátogat hozzá... Mintha nem is az az ember lett volna, a ki tegnap megkérte a *Ráchy* *Margit* kezét. Csodálkozott maga magán s átkozta azt a perczet, a mikor vallomásra nyitotta ajkait.

De azért az erkölcsi kényszer mégis uralkodott forró vére hullámzásán. Felé sem ment a vámosi határnak. Sem aznap, sem másnap, sem egész héten. Annál gyakrabban látoga ott el *Margit*ekhoz.

Az a szöke, szűzies szép szöke leány olyan nyájasan fogadta s annyira bele akarta élni magát a gondolatba, hogy ő most boldog menyasszony, hogy Vincze sziate szánakozással volt eltelve iránta.

Szomorú mátkaság volt biz ez!

Czigány Z uzsza pedig nem tudta mire magyarázni Vincze kimaradását. Első napokban busult utána. Aztán, mikor meghallotta, hogy vőlegény, dühöngött és átkozódott. Később azonban féláról vette az egész dolgot. Gombház! ha leszakad, lesz mas!

Ugy a harmadik hét vége felé történt,

gyarországban napról-napra Görgey-pártnak nevezik a Kossuth-pártot.

Bartha Ferencz: Gyalázatos dolog.

Polonyi Géza: A könnyen hívő közönség azt hiszi, hogy ezeket a támadásokat Holló Lajos és Bartha Miklós megerősíti. Ha így van, akkor elvárhatjuk, hogy nevezze meg azokat a személyeket is, akiket támad. A függetlenségi pártnak nem árt az ily támadás, ha egyeseknek használ is.

Ugron Gábor: Hát mikor engemet támadtak?

Endrey Gyula: Itt nem szolgáltak reá.

Polonyi Géza: A Magyarország azt írta tegnapi, hogy a Kossuth-párt lemondott a magyar vezényszóráról és azt felajánlotta Bécsnek. Ez aljas rágalom.

Bartha Ferencz: Aljas hazugság!

Polonyi Géza: A politikai fegyvereknek ezt a nemét le kell tenni az obstruálóknak. Nem hazafias dolog obstruálni akkor is, ha a sikernek semmi reménye nincs. (Zaj az Ugron-párton.) Fejtegeti az obstrukció fokozatos történetét, mely először a felemelt újonczlétszám ellen irányult, utóbb a magyar vezényleti nyelvért folyt, anélkül, hogy egy párt is kimondta volna határozatilag.

Elárulja Apponyit.

Ezután leleplezésekkal állt elő **Polonyi**. Apponyi nekik megígérte, hogy ő válságos körülmények közt nem hagyja oda semmiesetre az elnöki széket. (Mozgás.) Ez a mi küzdelmünk folytatására igen nagyon fontos volt.

Bartha Miklós: Tehát Apponyit okolja a leszerelésért.

Polonyi Géza: Apponyi inkább oka annak, mint Kossuth.

Szentiványi Árpád: Apponyi nem obstruált, nem is szerelt le.

Bartha Miklós: Bizalmas volt az az értekezlet Apponyival?

Polonyi Géza: Nem! Négyen voltunk. De ön talán ügyvédje Apponyinak?

Bartha Miklós: Azt látom, hogy Apponyit bemártja.

Polonyi Géza: Tovább fejtegeti, hogy Apponyi magatartásától várták, hogy küzdelmükkel diadalt arassanak. Aggódo figyelemmel kísérték a szabadelvű párt magatartását s fájdalommal látták, hogy Apponyi hozzájárult a 9-es bizottság javaslatához, mely lényegében ugyanaz, amit Tisza hozott. Látták, hogy Apponyi hozzájárult ahhoz, hogy parlamentáris uton kimondják, hogy a felségnek joga van a hadsereg nyelvkérdését eldönteni s a korona erre hivatkozhatik, hogy a parlamentáris többség elismerte felségjogukat.

hogy Paáros Vinczének dolga akadt a vámosi korcsma tájékán.

Hogy arra járt, a nyitott ablakon át hallotta a menyecske hangját. Jó kedve lehetett, mert énekelt. Azt énekelte, hogy:

Többet már én nem hiszek a legénynek
Két színe van, mint a mályvalevőnek.

Vincze megállt az országuton, azután rövid habozás után benyitott a korcsmaajtón...

III.

A mikor másnap apa és fiu lóháton haladtak egymás mellett az almási országuton, hazatérve Ráchyóktól, Vincze szokatlanul rossz kedvű volt. Az utmentén, a szántóföldön két napszámosleány dolgozott, miközben mélabus magyar nótát énekeltek. Lassan, elhuzva, parasztosan. A balzsamos tavaszi levegő tele volt hangulattal, Paáros Gerő többször lopva nézett a fiára. Végre megszólalt:

— Mi bajod nekem?

A fiu vállat vont.

— Semmi.

— En nem értem, hogy valaki ilyen szép tavaszi napon, huszonkét éves korában, a mikor boldog vőlegény, ilyen emberevő hangulatban lehessen.

Az ifju dühösen rántotta meg a kantárt.

Boncza Miklós: Csak célszerűségi jog. (Derűtlenség a balon.)

Polonyi Géza: Ugyan kérem, az a Bonczaféle elmélet egészen új. Mi — folytatja — sohasem hittük volna, hogy Apponyi és társai beadják a derekukat Tiszának. De beadták. S ime, nem Apponyiék, hanem a függetlenségi pártot vádolják árulással. Ily körülmények közt ők tiszességes alkuval hajlandók voltak leszerelni. De jött a hárszabálysértés, mikor újra belementek a harciba.

Hellebront Géza: Szombaton, de hétfőn följánlottak a békét.

Zichy Aladár gróf: Pár órával korábban, mint kellett volna.

Polonyi Géza: A szombatra vasárnap következett, mikor az ellenzék közösen konferenciázott s ott ő felvetette az eszmét, hogy mit kellene csinálni? A néppárt s a Szederkényi-párt azt felelte: Mi egyelőre Tisza ellen folytatjuk a harcot. En azt feleltem, hogy a függetlenségi párt személyi harcot nem üz.

Rectori székfoglaló.

— Steinberger kanonok beszéde. —

Az a szép beszéd, melylyel Dr. Steinberger Ferencz apát-kanonok a budapesti központi papnevelő kormányzását átvette, diszes kiállítású pompás kis füzetben jelent meg a Stephaneum kiadásában.

„Jézus Krisztus az igazi papnevelő.” a czime a beszédnek s ez jellemzi a tartalmát is. Mutatóul, izelítőül adjuk belőle e szép részletet, melyben hazafiságra buzdítja az ifju levitákat:

Amit az intézeti szabályok magukban foglalnak, azt ott találjuk körvonalaiban a legnagyobb papnevelőnek, az Ur Jezusnak nevelés-rendszerében. Három éven át közvetlen közelében tartotta apostolait; kioktatta őket a menyből hozott nagy igazságaira; utasításokat adott apostoli működésükre; számon kérte tőlük elvégzett munkájukat; fölvitte őket az Olajfák-hegyére, elment velük a jeruzsálemi templomba, hogy imádkozzék értük és hogy együtt imádkozzanak; példájával, tanításával szoktatta őket az erényes életre; jutalmakkal ösztönözte, szelid szemrehányásokkal fenytette. Es még egyebet is tett.

O, ki azt mondta, hogy »országa nem e földről való«, a hegyektől borított, völgyektől hullámos és vizektől átszeldezt földi hazájának jövő katasztrófáját előre látván, **hazája sorsa**

— Csak azzal a boldog vőlegénységgel hallgassunk. Ugy belé ugrottam ebbe a boldog házasságba, hogy nem tudom miért nem adnám, ha ismét szabad volnék.

Az öreget elfogta a pulykaméreg.

— Tel Ugy hókon kaplak, hogy hőtíg arról kódnulsz! Hát ki ugrasztott belé? Felelj!

— A magam bolond feje.

— Nem hogy hálát adnál az Istennek, hogy ilyen derék feleséget kaphatsz. De mindentől eltekintve, ha már egyszer megkérted és a szavad köt hozzá, egy kispári Paáros Vinczének mindenkor helyt kell állni az adott szaváért.

— En pedig odaadnám a fele jusomat, ha nem kéne elvenni azt a leányt. Paáros Gerő egyet sodorított a fekete bajuszán.

— Igen? Ennyire vagyunk? No azon az áron megszabadulhatsz a menyasszonyodtól.

Aztán, se szó, se tartomány, megfordította a lovát s indult vissza Almás felé.

IV.

Margit csak elcsodálkozott, a mikor Paáros Gerő fél órai távozás után ismét beállított hozzájuk.

— Isten hozta Gerő bátyám! Mi jól hozott?

A férfi egész fel volt indulva, a mint oda lépett a leányhoz, a ki a tornyos pohárszék előtt volt elfoglalva.

föltött könyvezett. A könyv a mélyen járó értelemnek a bizonyítóka. E könyvek minden bizonyítéknál erősebbek arra nézve, hogy Jézus szellemével a hazaszeretet, az erények egyik legnemesebbike a legbensőbbben összerel. **Sőt egyenes utasítást adott a hazafiu kötelességek teljesítésére** az adópénz megfizetésével és az állambatalommal szemben követendő magatartásra való tanításával. **Ez az intézet, a hol Jézus utmutatásához igazodik a nevelés, fontos földadalanak ismeri: Isten országának tántoríthatatlan hitü bajnokokat, a földi hazának rendíthetlen hűségü fiakat nevelni.** Egy a haza, bár több a nemzetiség. A krisztusi szeretet olvassza együvé a külön nemzetiségeket egy nemzetté. **Fényes multu ezeréves hazánk megérdemli mindnyájunktól az odaadó hűséget és szeretetet.** Ne legyünk kisebbek, mint a lettint századok magyar papsága, mely a mély vallásosságot minden időben a tettekben nyilatkozó hazaszeretettel párosította.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Alig néhány nap mulva lapunk fennállásának tizedik évfolyamába lép. Egy évtizeden keresztül becsületes törekvéssel, buzgalommal igyekeztünk a közérdek szolgálatában azon nagy czélt: a katolikus öntudat felébresztését, a katolikus érdekek istápolását előmozdítani.

Az új év küszöbén bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ösmerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hisszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destruktiv irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Czélünk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Biharmegye érdekeit védve, e mellett hűtükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak

— Csak azért jöttem, kedves hugom, hogy egy nagy szerencsétlenségtől mentselek meg.

— Mi legyen az?

— Az az én haszontalan Vincze fiam, a ki soha sem érdemelte meg azt a szerencsét, hogy ilyen derék, szép felesége legyen, mint te, ma végre szint vallott.

A leány arca halálsápadt lett a szégyentől.

— En visszaadom a gyűrűt — dadogta s már le is huzta ujjáról, Gerő felé nyújtva.

A férfi az egész kezét fogta meg.

— Csak azért jöttem Margit, és másik kezével átölelte a derekát, hogy ezt a gyűrűt, a melyik ugyis az én jeggyűrűm volt, tartsd meg tőlem addig, a mig mást hozok. Ha nem lehetsz a menyem, légy a feleségem. Annak a rossz fiunak meg kiadom az anyai jussát, a vámosi birtokot. Hadd boldoguljon a maga kenyerén.

Margit szép arcáról eltűnt a halaványság Némán sütötte le szemét.

— Csak nem kosarazol ki engem? Hisz nem vagyok én még olyan öreg, hogy ne tudnálak boldogítani.

A lány elrejtette arcát a férfi széles kebelén.

Paáros Gerő ajkai mohó, szenvedélyes csókkal tapadtak a piruló lány édes ajkára, mig izmos karjaival magához szorította.

Margit egész lényét olyan édes boldogság töltötte el, a minőt Vinczével való mátkasága alatt sohasem érzett...

bövek és hűek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZÁNTÚL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kiőfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Jan. 6 Kath. Szabad Liceum matinéja.
Jan. 9. Vasutasok bálja.
Jan. 10. Az új városház megnyitó ünnepe.
Jan. 12. Jogászbál.
Jan. 17. A 48-as népkör bálja.
Jan. 24. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 2 Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 6. Katholikus bál.
Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárőnnepélye (estély: Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével.)

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Szmrecsányi püspök az új városháza épületében.** Magas látogatója volt tegnap Nagyváradi város új székházának. Délután három óra tájban **Szmrecsányi** Pál váradi püspök, v. b. t. t., dr. **Szemethy** Géza titkára kíséretében váratlanul meglátogatta az új városházát. **Rimler** Károly polgármester és **Komlóssy** József gazd. tanácsos kalauzolás mellett érdeklődéssel tekintette meg a dísztermet, a polgármester hivatalos helyiségeit, a mérnöki hivatalt. Majd felment az épület toronyába, ahol kedvteléssel gyönyörködött a város látképében. Kifejezte meglepetését és örömet a város fejlődése, haladása fölött, amely az újabb középületek által az első percre szembeötlő. Elénken kérdezősködött a hivatalok elhelyezése és berendezése iránt, s távozásakor megalágyással mondott köszönetet a szives kalauzolásért.

* **Karácsonyfa-ünnepély az Erzsébet-leányárva-házban.** A biharmegyei és nagyváradi nőegylet Erzsébet-leányárvaházában f. hó 24-ik napján csütörtökön délután 3 órakor tartjuk meg a karácsonyi ünnepélyt, melyre az egylet tagjait, a választmányt s az érdeklődő közönséget meghívja és szívesen látja. Nagyváradi 1903, évi deczember hó 19-én. Ozv. báró **Gerliczy** Félixé, elnök.

* **Üzletek nyitvatartása karácsony és újév előtt.** Tekintettel a nagy forgalomra, mely karácsony és újév előtt a különböző kereskedésekben lenni szokott — eddig az volt a gyakorlat, hogy a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a kereskedők üzleteiket a karácsony és az újév előtti vasárnapon egész nap nyitva tarthassák. Az idén **Hieronimi** kereskedelmi miniszter **Abonyi** Emil miniszteri tanácsos előterjesztésére az eddigi gyakorlatot

megváltoztatta olyképpen, hogy a kereskedők üzleteiket csak közvetlenül a karácsony előtti egy vasárnapon tarthatják nyitva, az újévvel megelőző vasárnap a boltokat csukva tartani kötelesek. A kereskedelmi miniszteriumból tegnap este erre vonatkozólag telefonon jött meg az értesítés a rendőrséghez. Tehát ma, vasárnap az üzletek nyitva tarthatók egész napon.

* **Klotild főhercegnő halála. A rekviem** A budavári szent István-templomban tegnap délelőtti 10 órakor rekviem volt a tegnapelőtt örök nyugalomra helyezett ifjú Klotild főhercegnő elkiűdvéért. A templomban meghagyták azt a gyászpompát, amelybe a temetés alkalmából öltöztették és változás csak annyiban történt, hogy a ravatal helyére hatalmas katafalkot állítottak, melyen ma is ott voltak a főhercegi jelvények, a kalap, a fehér keztyű, a legyező, ép úgy, mint a koporsón. A gyászistentiszteleten a főhercegi család tagjai mindannyian megjelentek. Ott voltak továbbá a főhercegi uradalmak tisztviselői Libits kormányzó vezetése alatt, a temetés alkalmából érkezett vidéki küldötségek, valamint a székesfőváros képviselői is. A főhercegi család tagjai néhány perczel tíz óra előtt foglalták el a számukra főtartott helyeket és leborulva az imazsámolyokra hosszan imádkoztak. A gyászistentiszteleten **Városvy** Gyula püspök pontifikált nagy segédlettel. A rekviem után a főhercegi család tagjai visszavonultak lakosztályukba.

* **A Fő-utca rendezése.** A Fő utca burkolatának elhagyatott állapota már régebben súlyos gondokat okoz a városnak. Anyi a panasz, hogyha a város nem gondolkodik az újraburkolás iránt, a kereskedelmi miniszter egy szép napon megvonja a várostól a közvezetvám szedésének a jogát. **Köszeghy** József főmérnök most dolgozik a Fő-utca új burkolásának a tervén. A főmérnök különböző anyagokat vett fel az uttest és a járdák burkolására s e szerint a burkolási munkálatok **Pravuteczától** a kishidig 539 000, illetve, 472 000 koronába kerülnek. A bontási munkák, **Paris-patakhid**, csatornák újjáépítése; tehát az egész utvonat teljes rendezése által az összes munkálatokkal 638 000 koronára emelkednek a fenti összeg. Ezzel szemben a mostani burkolatok értéke és a háztulajdonosok hozzájárulása címen 116 271 korona visszatérülne.

* **Rákóczi-ünnep a kath. főgimnáziumban.** A nagy szabadsághős, II. Rákóczi Ferencz emlékének kíván ma hódolni a nagyváradi róm. kath. főgimnázium tanári kara és ifjusága, amikor megünnepeli hazafias tüzzel, lelkesedéssel az utolsó nagy nemzeti fejedlem zászlóbontásának kétszázadik évfordulóját. A fényes sikerűnek ígérkező hazafias ünnepség délelőtti fél 11 órakor lesz az intézet dísztermében. Az emlékünnep műsora a következő:

Műsor:

1. A nagyváradi főgimnázium ifjuságának indulója, **Váradi** Aladártól. A szerző vezetése mellett előadja az intézet zeneegyesülete.
2. Megnyitó beszéd. Tartja: **Novotny** S. Alfonz igazgató.
3. Rákóczi Ferencz Rodostón. Melodráma **Váradi** Antaltól. Szavalja: **Lukács** Béla VIII. oszt. tan., zongorán kíséri **Várszeghy** Lajos VIII. o. t.
4. Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. **Kolozsváry** Béla tanár.
5. Vitézi ének Rákóczi Ferenczről. Szávay Gyulától. Szavalja **Reményi** Géza VI. o. t.
6. Kurucz-imádság, **Beleznay** Antaltól. **Szmelka** Ödön tanár vezetése mellett énekl az intézeti ifjuság énekkara.
7. A Kurucz-kor költészete. Irta és felolvassa **Ferdényi** Kálmán VIII. o. t.
8. Epiópus Lampérth Géza és Géczy István Rodostó cz. művéből. Szavalja: **Grosz** Imre VIII. o. t.
9. Rákóczi-induló. Előadja: az intézet zeneegyesülete.

Az ünnepséget egy korona belépő díj mellett tartják meg s a begyűlt összeget a Rákóczi-félszékben, Kassán felállítandó Rákóczi-szobor javára fordítják.

* **A Pecze szabályozása.** Nagyváradi városának egyik megoldásra váró kérdése a Pecze-patak szabályozása. A büzös folyó szabályozását azonban Nagyváradi város területén addig nem lehet szabályozni, míg a meder alsó, Biharmegye területén levő szakaszát nem rendezik. Biharmegye közigazgatási bizottsága azonban helyszíni szemlét rendelt el, mielőtt az alispán meghozná I. fokú határozatát. A helyszíni szemlét már megtartották s most értesíti az alispán Nagyváradi városát, hogy a város kívánságához képest az engedélyt megadta a Pecze alsó szakaszának szabályozására.

* **Iskolák karácsonya.** Az idei karácsony nagy változást hoz az iskolák világába. Most lép életbe a közoktatási miniszter új utasítása az iskolai értesítők ügyében. E szerint a gymnasiumok s általában a középiskolákban az eddig szokásos negyedévi értesítő kiosztás elmarad, mert itt a tanév, úgy mint a főiskolákon két évre lesz felosztva a reform szerint. A mily nagy szerencse ez a rossz diákokra kiknek krisztkindijét a karácsonyi értesítő sokszor elrontotta, annyira lesújtja az elemista kisbulókat, a kiknek eddig csak év végén adtak értesítőt, most pedig háromszor ellenőrzik egy évben az előmenetelét. E célra egy kemény táblájú kis könyvet kap minden tanuló, melyben indiszertien mind a hat osztályra, sőt még az ismétlő és gazdasági iskolára szóló értesítő is benne vannak. Ez tehát egy amolyan bizonyítványkönyv, valóságos »obszta«, mely az egész elemi tanfolyamra elég. Az első értesítő kiosztása már hétfőn lesz a községi elemi iskolákban. A honvéd hadapródiskolában pedig a mai nappal kezdődik a karácsonyi szünet, tegnap osztották ki a kis katonák közt az értesítőket. A középiskolákban a karácsonyi szünet kezdődik és újév után 3-án ér véget.

* **Szerencsétlenül járt villanyszerelő.** Tegnap délelőtti a városi villamos mű egyik szereplője munkaközben saját vigyázatlansága folytán leesett a létráról s súlyosan megsérült. **Stern** József a Ganz-gyár egyik villanyos szerelője tegnap délelőtti a vasúti állomás előtt szerte az egyik villamos vezetéki oszlopot. **Stern** daczára annak, hogy a létra nem volt jól odavámasztva az oszlophoz, felkuszott a létrán, amely azonban csakhamar eldőlt s **Stern** a földre zuhant. A szerencsétlenül járt villanyos szerelő súlyos balsó sérüléseket szenvedett. A helyzinen azonnal megjelent a vasúti állomás rendőrsége, mely a súlyosan sérült embert lakására szállította.

* **Erdő házhelyek.** A kolozsvári-utcai izr. templom udvara alatt levő területből az orth. izr. hitközség egy jókora darabot bekarított s annak tulajdonjogát vindikálta. A város fellépésére aztán tisztázták a dolgot s a város tulajdonában maradt a telek. A város az elfoglalt területet hét telekre osztotta el s közelebb házhelyek épíltetve rezi.

* **A város nyakába sózták.** Az állam elég kegyes, hogy a teméttelen állami funkciók teljesítését a városok nyakába varrja s ezáltal anyagilag elviselhetetlen terhekkel sújtja. Eddig a csupán állami adókat és illetékeket fizetők elleni ügyekben is a városi adóhivatal járt el, tárgyal, kihallgatott, foglalt stb., tehát a várossal semmiféle nexusban nem levő ügyeket is intézett. Az adóügyi tanácsnok kimutatta, hogy az ilyen ügyek elintézése éppenséggel nem tartozik a városi hivatalok hatáskörébe s erre kötelezni sem lehet a várost. A kir. pénzügyigazgató sem tudta kimutatni, hogy ilyen dolgokra a város kötelezhető volna, s így abban állapodta meg, hogy közös felterjesztésben kérk a pézügyminisztert, miszerint tisztán

állami adóügyekben s az állam érdekében teljesítendő munkákat közvetlenül a kir. pénzügyigazgatóságok végezzék. Ha ezt a reformot keresztülvisszik, illetve a kérdéses munkákat a rendes mederbe terelik, a városi adóhivatalnál 2—3 munkaerőt meglehet takarítani.

* **Esküvők.** *Katona József*, a nagyváradai állami főreáliskola szép képzettségű rokonszenves tanára f. évi december hó 27-én délután két órakor tartja Nagy-Szombatban egybekelési ünnepélyét *Manheim* Hermina kisasszonnyal. — *Hadsz Lajos* nagyváradai fiatal technikus e hó 27-én tartja egybekelését *Reiner Karolin* kisasszonnyal Berettyó-Ujfaluban.

* **Felfedezett régi festmény.** Az új helyiségbe költözés alkalmával Nagyvárad város levéltárában egy érdekes régiségre akadtak, amely hír szerint igen becses és műtörténelmi tekintetből is értékes. Az ócska, porlepte akták közül egy összehajtogatott vászondarab került elő, amelynek egyik oldalán történelmi festmény van. Az óriási, 5—8 méter nagyságú kép Hunyady Jánost ábrázolja, amint egy halmon egyezkedik a békefeltételekről egy törökvezérel. Mindkét alak harci díszben van megörökítve. A kép eredetét műértők vannak hivatva megállapítani, de úgy látszik, hogy pár száz évvel ezelőtt készíthette valamelyik magyar festő.

* **Nemzeti Szalon téli tárlata.** Ma, vasárnap délelőtt nyitja meg a Nemzeti Szalon téli tárlatát dr. *Berzeviczy* Albert kultuszminiszter. A kiállítás rendkívül érdekesnek mutatkozik. Nagy érdekességet kölcsönöz a tárlatnak, hogy *Munkácsy* Mihálynak 12 képe a téli kiállítás keretében kerül bemutatásra. Valamennyi abból az idejéből való a nagy mester művészetének, amikor még a tölgy életerős virágot hajtó volt, amikor még nem rágta, nem örölt benne a szű ... A nyolczvanas évekből.

* **Elszámolás a gázgyárral.** A város és a gázgyár között már megkezdődtek a leszámolási munkálatok. Míg a gázgyár ezelőtt 30 évvel megkezdte a közvilágítást, 436 utcái lámpa volt felállítva, ez évi december 15-én pedig 581 lámpa világította az utcákat; a 145 lámpa és kandelláber, amelylyel a közvilágítás kiterjesztetett, a város tulajdona, mert e tekintetben a gázgyár csak az első berendezést adta. A leszámolásnál azonban kitűnt, hogy az idők folyamán lámpa és oszlop áthelyezések, flecserelések történtek, tehát annak megállapítása, hogy mely oszlopok és más felszerelések a városi, hosszabb tárgyalásokat igényel. Addig is azonban, a város a hidakon, a színház környékén a Bémer-téren levő kandellábereket átveszi s azonnal felszerelteti villanyra. Tehát rövid időn belül meg lesz világítva a színház környéke és a két hid. Erre már nagy szükség van.

* **A dernai bányászati szerencsétlenség.** A dernai kőszénbányában történt szerencsétlenség, mely tegnap éjszaka tulzott hireivel nagy izgatottságot keltett nem oly rémes szenzáció, mint a milyennek első pillanatban tetszett. A gyárvezetőség panaszos távirata és gyár üzemének felfüggesztése nagy szerencsétlenséget sejtetett. De az éjjel megejtett vizsgálat szerint egy emberélet pusztulása s több kisebb sebesülés történt. Az első jelentések szerint az a hír terjedt el, hogy a bányagép forgó szija több embert a kerekek közé sodort s véres csafatokba tépett. E hírt megerősíteni látszott a csendőrség energikus intézkedése mely a gyárüzemét felfüggeszteni rendelte. E hírekre *Gáthy* Bálint kir. alügyész és Ember Géza vizsgálóbíró még az éj folyamán kintazott a helyszínére, hogy megállapítsák kit terhel a felelősség. A megejtett vizsgálat szerint, az óriási gépek mellett volt alkalmazva kisegítőnek egy *Fekete* Bálint nevű 16 esztendő munkás fiú. Délután a fűtő azt parancsolta a fiu-

nak, hogy a központi gép nagy kerekét hozza összekötésbe szíjjal a szivattyú kerekével. A fiú meg is próbálta, hogy eleget tegyen a parancsoknak, de a szíj elkapta *Fekete* Bálintot és odasodorta a szivattyúhoz. Ott aztán *izzé-porrá zuzták a kerekek a saegény fiut.* Leszakították kezét-lábát s a fejét is teljesen összetörték. A vizsgálat eddigi adatai szerint a szerencsétlenségért *Barta* László fűtőt terheli a felelősség, mert ő parancsolta *Fekete* Bálintnak, hogy a szíjat a gépre és a szivattyúra rátegye, holott ez csak neki lett volna szabad megtenni. A fűtő ellen gondatlan emberölés vétsége miatt indítják meg az eljárását.

* **Jóváhagyta a miniszter is.** A *Wodianer* budapesti könyvkiadó cég az általa kiadott »Ejnye be jó« című kis élcslap elárúsítására kért engedélyt Nagyvárad város területére, azonban a polgármester az engedélyt megtagadta. Felebbezés folytán a belügyminiszter elé került a dolog, aki a polgármester elutasító határozatát helyben hagyta.

* **A városház környékének rendezése.** Nagyváros fáradhatatlan főmérnöke, *Köszeghy* József nagy buzgalommal dolgozik a város haladásán, fejlődésén. Gyors egymásutánban dolgozza ki a terjedelmes, alapos tanulmány után készült előterjesztéseit a megvalósításra váró nagyobb dolgokról. Most készült el egy újabb tervvel, a kishid melletti körözspart kiépítéséről. Elodázhatlan ennek a rozoga gátnak újjáépítése, partvédelmi, szabályozási, szépségügyi, de különösen forgalmi szempontból. A főmérnök terve szerint az új partfal beton-alappal, kötánzatatu függélyes betonfallal, díszes vasráccsal építtetnék ki, amely által a városháza térbeli hatása sokat nyerne. Forgalmi szempontból azért nagyfontosságú ez a terv, mert kivitele által Nagy-Körözs-utca torkolata, a Kishidtól egészen a *Parobek-házig*, 6 méterre kiszélesednék az utca s így a körözs-feloldalon is megfelelő gyalogjárót lehetne létesíteni. Aki ösmeri itta forgalmi viszonyokat, csak elismeréssel adózzhat a tervzetért, amelynek kivitele által a mostani forgalmi mizériák megszünnének. Amióta a rendőrség a torony alá költözött, még nagyobb Körözs-utca elején a forgalmi torlódás. A költségek 86652 koronában vannak előirányozva s ez az összeg fedezetet találna a város közveszéi céljaira a kövezetvám terhére felveendő nagyobb kölcsönből. A városrendezési és forgalmi szempontból elodázhatlan kérdés legközelebb a szakbizottságok és a tanács elé kerül.

* **Két ülés egy napon.** Nagyvárad város új székházában a jövő héten már megkezdődnek az ülések. Holnap, hétfőn, december 21-én délután két bizottság tart ülést. 4 órakor a szülőgyi bizottság a *Novelly* vendégszereplése ügyében, 5 órakor pedig a villamos világítási bizottság a villamos mű 1904. évi költségvetése tárgyában tanácsozik.

* **Lesz-e villamos vasut?** A villamos vasut építésének ügye, tudvalevőleg megfeneklett Nagyvárad város közgyűlésének azon határozata folytán, hogy a vasut részére szükséges áramot nem hajlandó a város az előbb megállapított 12 fillérért kilovattonként szolgáltatni, hanem csak 14 fillérért. A közuti vasutársaság még nem válaszolt, hogy hajlandó-e megadni ezen összeget, hanem az év végéig kért haladékot választásának beadására. Mint értesülünk, a közuti vasut pár napon belül beadja választását s ebben nem hajlandó megadni a város által kért 14 fillér egységárat, hanem ha a villamos vasut jövedelme az 5%-ot eléri, kész 13 fillért fizetni a városnak, a vasut részére kiszolgáltatót áram kilovatijáért.

* **A karácsonyi vásár megnyitása.** Szép számú előkelő közönség jelenlétében nyitották meg tegnap délután a karácsonyi vásárt a *Fekete* Sas nagytermében. A szeretet sugallta

jótekonyság leleményes ezer módot talált, hogy az összehalmozott tárgyakat minél izlésebb csoportokba állítsák ki azok a jótekonny női kezek, amelyek örömteljessé fogják tenni az árvák karácsonyát. A jótekonny vásár rendező lelke, *Des Echerolles* Kruspér Sándorné báróné ma is ott fáradozott a vásár buzgó rendezőivel, *Podmaniczky* Emma bárónéval, *Mezey* Vilma és *Batig* Ferenczné urókkal, *Mezey* Mihály és *Bordó* Ferenczcel a tárgyak rendezésén. A tulajdonképpeni megnyitást megható jelenet előzte meg. *Des Echerolles* Kruspér Sándorné 100 szegény gyermeknek osztotta ki a jótekonny emberek adományából beszerzett téli ruhákat. A gyermekek ujjongó öröme könnyeket csalt a szemekbe s a szeretet ünnepévé avatta a vásár megnyitását. Ekkorára már nagyszámu előkelő közönség sétált a termekben gyönyörködve a festői csoportokba rakott vásári tárgyakon. A vásár ma d. e. 9 órakor kezdődik előre látható óriási érdeklődéssel. A vásárra tegnap a következők adakoztak.

Lichtmann Józsefné 10 kiló rizs, és 5 kg cukor. *Dr. Korostein* Lajosné 5 kg szőlő. *Báró* Königswarder *Hermann* 20 drb. nyul. *Fennessy* Testvérek borju, fej és báb. *Keszthelyi* Zoltánné 1 kiló dió, 2 tiv. szilvórium 6 üveg befőtt 1 csom. kolbász. *Mezey* Vilma 30 darab narancs. *Ifj. Sonnenfeld* Józsefné 3 játékszer és 1 mikula. *Perczel* Adolf 1 dob. cuk. 1 csomag dió. *Wegner* Mór 5 üveg malaga bor. *Ozv. Des Echerolles* Kruspér Sándorné 2 liba és 4 kacsa. Az összegyűlt pénz egyrészből véve lett 13 kacsa és 30 csirke. *Battig* Ferenczné 2 kg leves, hus és 5 lit. dió. *Hegedüs* Gézané 1 kosár alma, 1 üveg rum, 2 drb. szappan, 3 üveg befőtt, 1 üveg paprika. *Sternthal* Farkasné 2 kg. cuk. 1 pak dió és 1 nyul. *Vulkán* Józsefné 1 kg. szalona és 15 pár virsli. *Mohu* Jánosné 3 üveg paradicsom és élelmi szerek. *Sauer* és *Dolgos* 5 kg. liszt, 2 kg. rizs és 6 kg szappan. *Markovits* Antalné 6 kilogramm méz, 4 kilogramm borsó és 4 kilogramm paszuly. *Fröhlich* József 2 üveg méz, 4 csomag rizs. *Nadányi* Jenőné 18 kg. élelmi szer. *Ternyei* Antalné élelmi czikkek. *Hewes* és *Tsa* különféle játékszer. *Br. Podmaniczky* Emmi 8 kg. kolbász és 23 darab szalona. *Reismann* Móróné élelmi szerek. *Boros* Jenő írópapír, játékszer, s több gyönyörű képet. *Papp* Imréné 1 üveg befőtt, 3 kg. szalona, 1 szál kolbász, 20 drb. fakanál, 6 drb. szappan és 1 kg. tepertő. *Hegedüs* gyószerező 6 drb. szappan. *N. N.* 10 üveg befőtt. *Sztankosanszky* János 10 kor. *Rendes* Vilmos 5 kor. *Papp* Odönné 2 üveg bab és 2 kg. aszalt szilva. *Bodor* Károly 1 kenyér és 4 üveg paradicsom. *Smazsenka* Ernőné 1 doboz tea, 3 kg. liszt, 1 kg. szilva, 2 kg. rizs, 1 kg. mák, 1 kg. cukor. *May* Sándorné 1 kg. bab, 2 kg. liszt, 2 kg. só, 1 kg. dara. *Tanay* Zsigmondné 10 kg. liszt. *Szentlélek* Kálmánné 2 kg. borsó 2 kg. bab, 2 kg. lencse, 2 kg. rizs és 2 kg. dió. *Ifj. Popper* József 25 drb. narancs. *Mezey* Vilma 10 üveg finom bor. *Diósy* Mihály 50 drb. narancs és 5 fűzér fűge. *Gyulai* kenyérsütőde 40 drb. kenyér. *Ozv. Knapp* Eerenczné 10 kor. *Bitzó* János 10 kor. *Gróf* Zichy Odön Red. 40 kor. *Bordó* Károlyné 4 üveg málna szörp és 1 virágkosár. *Schwartz* Bertalané 2 kilo kávé. *Fröhlich* János 12 braunshivengis és 1 májas. *Huzella* Gyula 12 drb. apró pléttálcza és 17 különféle apróbb tárgyak. *Dr. Kálmán* Szidorné 3 kilo liszt, 2 kg. cukor, 2 kg. rizs, 2 kg. dara. *Farkas* Józsefné 12 cserép virág. *Kolliner* Miklósné 3 kg. gesztenye. *Désy* Gézané 1 nyul és 2 nyul. *Tóth* Zsigmond 5 kg. szjános kenyér, 5 koszoru fűge, 50 drb. narancs, 5 üveg ó bor. *Cziffra* Gerő 10 kor. *Dukesz* Salamonné 1 kosár alma. *Nagy* Gyula 1 törülköző tartó, 1 papír kosár, 2 ujság tartó és 1 virág kosár. *Patta* Manó egy gyönyörű zenélő óra. *Gróf* Majláth Gusztáv püspök 12 üveg muskotály bor. *Nagy* Ferenczné 5 üveg bor, 5 üveg befőtt, 5 kg szappan és 1 kappan. *Lichtmann* Móróné 10 kor. *Grósz* Zsigmond 10 kor. *Schwarz* Gyuláné 1 üveg rum, 2 koszoru fűge, 1 kg borsó, 1 kg rizskása. *Voszka* Fe-

rencz 4 pár gyermek czipő. Hatvany Deutsch Sándor 85 klg. liszt. Ozv. Böhm Sándorné 2 klg. cukor 1 klg. borsó. Papp Anna 5 kor. Grósz Jakab kávé 2 klg. rizs, 1 klg. rizs, 1 klg. cukor, 1 k. gersli, 1 k. borsó, 1 klg. lencse. Marschalkó Leó 2 üveg malaaa. Kiss Károly 3 üveg cognac, 2 üveg likört, 2 drb. rák és 3 drb. thea. Páchy Sándorné 1 asztalfutó. Müller Salamon 2 disz doboz bonbonnal töltve. Bordó Károlyné 2 kosár szőlő. Fűredi Lászlóné 2 kor.

* **Tárgyak a rendőrségen.** Végner Mór Szt. László-té. i bodegás bejelentette a rendőrségen, hogy ezelőtt egy hónappal egy iparos kinézésű egyén egy barna vászon kézi bőröndöt kis ideig való megőrzésre nála hagyott, de azóta érte nem jött. A bőröndben ruhaneműk vannak és a rendőrségnél őriztetnek, a hol a káros és az iparos segéd után nyomoznak. **Hirschmann** Ede kereskedő az elmúlt hétfőn reggel üzlete előtt egy ládát talált s mint gazdátlan a rendőrségre szállította. A láda trafik árukat nyomtatványokat, ruhaneműket tartalmazott. Káros a rendőrségnél jelentkesen.

* **Rendőri hírek.** Kráczner Pál budapesti lakostól 680 koronát elloptak. A gyanu egy Schwarcz Ferencz szolnoki illetőségű egyénre irányult, aki a lopás idejében a károsnál mint rokonánál látogatást tett. A nyanu alaposnak bizonyult. Schwarcz Ferenczet a budapesti rendőrség táviratára a nagyvárad rendőrség is nyomozta s tegnap este el is fogta. Schwarcz a lopást beismeri, a lopott pénz nagy részét azonban elköltötte. A jeles férfit Budapestre visszakísértetik. — Vigh Mihály Zöldfa-beli főpinczér kárára Arany Gábor hetes betörés u'ján 260 koronát lopott. A hetes a városból is megszökött, de a rendőrség intézkedése folytán a temesvári rendőrség elfogta. Vissza kísérik Nagyváradra. — Moszorzán Jánost a Dácsin-féle korcsmában elmúlt éjjel alvás közben meglopták. Nyakában lévő tarisznyájából 29 korona összes vagyonát kilopták, a tettest egy cigány személyében a rendőrség nyomozza. — Kohn József kereskedőtanonc Sándor-utczai lakos nyitva hagyott szobájából az elmúlt éjjel ismeretlen tettes dupla fedelű ezüst óráját, ezüst lánczát, pénztárczáját és zsebkését 30 korona értékben ellopta. A nyomozás folyamatban van. Dr. **Kecskeméti** Lipót főrabbi szolgálatában állott Husz Szavéta család többféle értékesebb ingóságok ellopása után megszökött; a rendőrség azonban idejekorán elfogta, lopott tárgyak nagy része nála megtalálhatott.

x **Cukor és kávé.** Ezen két czikk a háztartásban egyike a legszükségesebbeknek, melyeket most a legjobb alkalom beszerezni a **Mertz Nándor** czégnél, ki is mint lapunk mai számában lévő hirdetésében olvasható, kávé-vevőinek különös kedvezményt nyújt.

x **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!** Ez a jelszava Jurisics Péter pakraczi gyógyszerésznek, kinek híres **Pakraczi cseppei** csodaszerű gyógyhatása miatt a világ minden részében kitűnő hírnévre tettek szert. A **Pakraczi cseppek** csodaszerű hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hirdetései között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Jurisics Péter gyógyszerész hirdetését, mert a **Pakraczi cseppek** oly szer, melynek egyetlen házbán sem szabad hiányoznia s válják általánossá a jelszó: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!** 460

x **Uj részvénytársaság.** A békés-csabai Reisz és Porjesz féle butorgyárat egy részvénytársaság akarja átvenni, melynek élén **Lukács György dr.** Békésvármegye főispánja és **Fábry Sándor dr.** alispán állanak mint alapítók. Négysszázezer korona alaptőkével indul meg a vállalat, melyből 200.000 kor. értékű a Reisz és Porjesz czég részvényjegyzése. Az alapítók nevei s a gyártulajdonosok illetően garanciái — úgy véljük — elegendők ahhoz, hogy a még hiányzó 200.000 korona rövid időn belül jegyezve legyen. Porjesz Mihály, a vállalat leendő vezetője néhány napig Nagyváradon tartózkodik és szívesen szolgál az érdeklődőknek részletes felvilágosítással. Részvények jegyezhetők a **Reisz és Porjesz** czég nagyváradai fiók üzletében (Zöldfa-utca.)

x **A karácsonyi vásár** megkezdődött Wallerstein Fülöp Fiai nagyáruházában, (Nagyvárad, Bémer-tér) mely előnyös bevásárlási forrásra az uton hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét.

x **Helyszűke miatt** az összes raktáron levő női blousokat, aljakat, fiu és leány gyermekruhákat és kabátokat Czillér Imre áruháza végleg kiárusítja, mely kedvező körülményre felhívjuk a n. é. vevő közönség b. figyelmét. Női, férfi és gyermek kalapok az idény előhaladása miatt feltűnő olcsón, utazó takarók, szőnyegek, lópokrócok, vásznak és fehérneműek, női ruha kelmek, selymek, flanelek, barchettek minden elfogadható árban beszerezhetők **Czillér Imre** nagyáruházában, Olaszi Fő-utca Telefon 232.

x **Olvasóink b. figyelmébe ajánljuk Sz. Kocsis János** éremmel kitüntetett **férfi-ruha szabót**, ki évtizeden át a helyi piacon és a megye területén nagy kiterjedésű pártfogásnak örvend jó és olcsó munkája, pontos és előzékeny kiszolgálása által. Most érkezett meg a legújabb divatú angol, francia és honi szövet, a melyekből dús és válogatott raktárt tart.

IRODALOM.

D a l o k.

I.

Alacsony ház, fölötte egy csillag,
Minden este fényesen kigyullad,
Minden este sokáig elnézem,
Te is olyan gyönyörű vagy éppen.

Ha te olyan gyönyörű nem volnál,
Nekem annyi gondot nem okoznál.
De ha Isten már annak teremté,
Csak szeretnem szabadna, lehetne.

II.

Leveletlen ágra nem száll a madár,
Ha rászáll is néha, hamar tovaszáll.
Tovaszáll fészkére a bokor alá,
Onnan zengi szerte bűbajos dalát.

Boldogságra vágyom, ez az ami bánt,
Szeretek egy édes, barna szemű lányt.
De mit ér szerelmem, mit is ér a vágy,
Az én sóvárgásom leveletlen ág.

Popity János.

•**Fülöp, a kis énekes** ifjúsági elbeszélés. Irta: P. Finn Ferencz S. J. — P. Kálmán Károly német fordítása után fordította: az esztergomi növ. papság magyar egyházirodalmi iskolája. E mű kiadásával az esztergomi magyar iskola hasznos szolgálatot tett a magyar ifjúságnak, hasznosat azoknak a gondos szülőknek és nevelőknek, kik tudnak válogatni az olvasmányok között és nem akarják oly hatásoknak kitenni az ifjai leikeket, mik róluk leírtnél a hamvas üdéséget. A szerző neve ismeretes a magyar ifjúsági irodalomban, mert nagy elismerést aratott műve után ez az ötödik, amely magyarul megjelent. P. Finnek szerencsés keze van. Mint az ifjúság nevelője jól ismeri a rábizottak kedélyvilágát. Műve épületes és mégsem unalmas, érdekes és mégsem felületes.

A munka az eredeti kiadás 13 illusztrációjával jelent meg.

Ara fűzve 1 kor. 80 fill. vászonkötésben 2 kor. 40 fill. Megrendelhető Eszteromban a papnöved ldében.

Emma néni tíz meséje jó gyermek számára. Kiadja a Szent István-Társulat. **Udvary Géza** eredeti rajzaival. Budapest. A Stephaneum nyomása. 8°. 184 lap. Tartalmát és külalakját illetőleg irodalmi eseménye a magyar sajtónak. A bájosan naiv mesék szent hitünknek kivált morális igazságával át meg át vannak szöve, de mindig oly ügyesen, hogy sehol rikitóan vagy erőszakosan elötlérbe nem nyomulnak; mindig oly természetesen, hogy az olvasó önkéntelenül azt érzi, ez másként nem is lehet. Az egész mese tanulságával, oktató részével olyan, hogy önkéntelenül fogja magát

belopni apró olvasói szívébe és azt Isten és felebarátai iránt igaz szeretetre gyulasztani. Az első mese a szülői szeretetet dicsőíti, második az ünnepek megszenteléséről szól, a harmadik az Istenbe veletl bizalom megjutalmazását regéli, a negyedik az igazmondását, a következő a resiséget ostorozza, a hatodik a kevélységet s így tovább. De a főirány mellett egyéb ére nyek kiemeléseiről és egyéb bűnök gonoszságának föltüntetéseiről se feledkeznek meg az írónk. **Körmöczy Endre Gierl** Emma meséinek fordítója, jól oldotta meg föladatát. Nem ismerünk egy mesekönyvet sem, amely ily remekül volna illusztrálva. A képek a gyermekek gondolatvilágának pompásan megfelelnek, amelletl izlésesek és művésziek — és mindenekfölött magyarosok. A külső kiállítás egyedül álló a magyar mesekönyvek között. Kötéstábláján arany négylevelű lóhere, keretkoszorú, alsó szárán vén fekete holló üldögél. A mesevilág hangulatos kifejezése. Csaknem négysszögletű, szokatlan formátumú a könyv. Merített papíron van nyomtatva tiszta, szép öreg betűkkel. A Stephaneumnak becsületére válik. A remek könyv ára 2 korona 40 fillér. Megrendelhető a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII, Szentkirályi-utca 28. szám.

SZINHÁZ.

Novelli Nagyváradon. **Novelli** Ernő a világhírű olasz művész társulatával szerdán december hó 23-án Nagyváradra érkezik, s aznap este a Szigligeti-színházban eljátsza egyik legnagyobb szerűbb szerepét a **Leár királyt**. E rendkívüli érdekes előadás **bérletszűnetben felemelt helyárok** mellett tartatik meg, s az igazgatóság már most felkéri a T. páros bérlőket. kiknek ezen előadásra bérlési jegyeikre elsőbbségi joguk van — hogy bérlési jegyeik megtartása iránt kedden d. u. 5 óráig intézkedni sziveskedjenek, hogy azontul a vidéki megrendelők igényeit is kielégithesse.

A bajusz. Verő György kitűnő énekes vigjátéka kerül ma d. u. 2 órakor félhelyárok mellett színre a Szigligeti-színházban az ismert kitűnő szereposztásban.

Gyermekelőadás a színházban. Csütörtökön, december hó 24-én d. u. 3 órakor a színház igazgatósága gyermekelőadást tart félhelyárok mellett. S színre kerül a **Hófehérke és a 7 törpe**. A szülőket ez által azon zellemes helyzetbe véli hozni a színházi vezetőség, hogy a karácsonyi diszitése idejére gyermekeiket a színházba küldhessék.

New-York szépe. Ezt a kellemes zenéjű mulattató operettet elevenítik fel a jövő hét elején, a lehető legjobb szereposztásban, amenyiben a főszerepeket Haller, Parlagi, Agnelly, T. Pogány, Horváth, Sziklai, Szatmári, Bérczi, Dési, Szőke, Békffy játsszák.

Koldusdiák Ma vasárnap este rendes helyárok mellett színre kerül Millöcker szép zenéjű operettje, a **Koldusdiák**. Főszereplők: Ruzsinszky, Haller, T. Pogány, Békffy, Horváth, Perényi, Bérczi stb.

NYILTÉR.

A közelgő

karácsony és ujév

alkalmára

névjegyek

szép kivitelben, jutányos árban készítettnek

a **Szent László nyomdában,**

Szilágyi Dezső-utca 3. sz.

Megkezdődött a karácsonyi olcsó cipő-vásár!

A legjobb minőségű

női, férfi és gyermekcipőket

óriási választékban és feltűnően leszállított
olcsó árakon bocsájtom a n. é. vevőközön-
ség rendelkezésére

ARANYI ALBERT

cipőáruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Huzellával
szemben).

Telefonszám: 512. 549.

Angol, orosz sárczipőkülönlegességek!

Butor eladás.

Nagy mennyiségű szoba-
butorok a **Félix-fürdőben**
kéz alatt, alku szerint eladók.
Ertekezhetni

Kernáts Jánosnál

Félix-fürdő.

537

TAVIRATOR.

A képviselőházból.

Budapest, decz. 19. (Saj. tud. táv.)
Polonyi beszéde végén a póttartalékosok
behívása ellen szólva, megkapó képét
rajzolja a türehtelen állapotnak, hogy
családok maradjanak kenyérkereső nél-
kül a szoldateszka követelődései miatt.
(Taps a baloldalon.) Ezután *Ugron* re-
fektált *Polonyi* szavaira. Majd *Ráth*
Endre beszélt röviden. — A mentelmi
ügyek tárgyalását hétfőre halasztották s
a napirend megállapításával az ülés vé-
get ért.

Ugron Gábor birtokai.

Budapest, decz. 19. (Saj. tud. táv.)
Ugron Gábor két kisebb erdélyi birtokát
3—4 ezer koronáért elárverezték.

Osztrák hangok a Monarchia ellen.

Bécs, decz. 19. (Saj. tud. táv.)
Az osztrák delegációban ma elfogadták
a provizoriumot. Körber miniszterelnök
hangsúlyozta a Monarchia egységét, a
mi pár ellenvető közbeszólást pro-
vokált.

Ausztriaellenes tüntetések

Rómában.

Budapest, decz. 19. (Saj. tud. táv.)
Az Ausztriában és Magyarországon el-
hangzott olasz szövetségellenes nyilatko-
zatok ellenséges hangulatot keltettek Ró-
mában. A kereskedelmi szerződések meg-
kötésére összegyűlt értekezlet sem hirt

e hangulat miatt megállapodásra jutni.
Az egyetemi ifjúság pedig zajos tüntetést
rendezett Ausztria és Ferencz József
arczképe ellen.

A keresztények védelme.

Washington, december 18. A szená-
tusban Fenrose indítványt tett, hogy fordulja-
nak kéréssel az elnökhöz, ajánlja föl az Egye-
sült Államok jó szolgálatait arra nézve, hogy
a hatalmakat, amelyek az 1878-ik évi szerző-
dést aláírták, rábírja, hogy egyesüljenek a Tö-
rökországtól biztosított és a keresztény lakos-
ság védelmét czélzó reformok komoly létesíté-
sének kieszközölésére. (M. T. I.)

Az olasz kereskedelmi szerződés.

Páris, december 19. A Temps jelenti
Rómából: Ezideig a tárgyalások úgy a borokra,
mint más vámköteles tárgyakra nézve, sem
osztrák magyar, sem pedig olasz részről ered-
ményre nem vezettek. A vámháboru beállása
tehát imminens. Ugylátszik, hogy Olaszország-
ban az események illetén folyását nagy nyugal-
ommal nézik. Az északi kerületek nem félnek
a vámháborutól, a mely az iparágakra nézve
előnyös volna. Dél-Olaszország borait és cit-
rom, valamint narancstermésének nagy részét
már eladta. Különbösen is az olasz lakosság,
mely általában keveset törődik a holnapi nap-
pal, teljesen nyugodt. Meg vannak arról győ-
ződve, hogy a vámháboru inkább Ausztria-Ma-
gyarországra nézve volna kedvezőtlen, hogy az
olasz piacokon mindent elvesztene, amit 1888.
óta Franciaország rovására nyert. Francia-
ország ismét visszanyerné az elvesztett tért.
(M. T. I.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám 79. Bérletszám 77. (páratlan.)

Ma, vasárnap 1903. december 20-án:

Délután 3 órákor fél helyárrakkal:

A bajusz.

Operette.

Este 7^{1/2} órákor rendes helyárrakkal:

A koldusdiák.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első
emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor
Zsölye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Tamlásszék, 2 kor.
Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor.
Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék
60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy
a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill.
Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bér-
házzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól
5-ig. Esti pénziárnyitás 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig
előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órákor, vége 10 órákor.

Holnap, hétfőn december 21-én

New-York szépe.

Operette.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

24

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pémberton.

— Oh, Jasper Begg, — mondta szorongva
— elhiszem, hogy ön bátor és elszánt férfi
s az életét is kockára tenné értem: de mi
haszna, mikor minden lépésemre ügyelnek és
százszor is megállítanak, mielőtt a csónakjá-
hoz érnék. Önt eleresztik épen, mivel tudják,
hogy a hajója várja, de engem . . . oh, en-
gem nem eresztene el s itt kell elpusztulnom!
Rémülten rázkódott össze mikor ezt el-
mondta s aztán hirtelen kihuzta író-asztala
fiókját s kivett belőle egy kis füzetet.

— Olvassa el ezt, — mondta és a kezembe
nyomta, — olvassa el ezt ha majd ismét
a hajón lesz. Sohasem gondoltam ugyan arra,
hogy más is megláthassa, amit ide írtam, de
ön, Jasper elolvashatja, megtudja ebből, amit
szóval sohse bírnék elmondani. Olvassa el, ha
majd a hajón lesz s aztán gondolkozzék azon
hogy vi szajóhat-é értem s van-e földi hata-
lom, amely segíthet rajtam!

Zsebre tettem a füzetet, de azért nem
tágitottam.

— Elolvasni az utolsó betűig elolvasom
— feleltem, — de önnek nincs joga azt hinni
hogy Jasper Begg elmegy innen, midőn tudja,
hogy ön rászorul a segítségre. Még ha nem vol-
nék is az, aki vagyok; mint egyszerű angol,
se hagyhatnám cserben hozzátársamat.

Miss Ruth elmosolyodott komolysággal
de aztán hirtelen ismét megszállta a félelem és
szorongva mondta:

— Ön nem ért meg! nem akar megérteni
. . . Hát nem tudja, hogy örökös veszedelem
fenyeget s hogy most is, amíg itt beszélgetünk,
örvény szélén állunk mindakettőn? . . . Azok,
akik rabolni mennek este a szirtrekre, némsokára
ismét megjönnek; nem szabad őt itt találniok!
Az én kedvemért, az én kérésemre, menjen vissza
ismét ugy, ahogy idejött. Mondja meg minden-
kinek, aki segíteni akar rajtam, hogy köszö-
nöm, szívem mélyéből köszönöm. De most menjen,
len, Jasper Begg, menjen s ha megtalálta a
módját, hogyan segíthet rajtam, — jöjjön el is
mét! Addig is köszönöm, igaz szívből köszönöm,
Jasper Begg, hogy nem felejtett el!

Felém nyújtotta mindkét kezét s én meg-
fogtam és pár pillanatig nem bírtam szólni.
Annyi mindent akartam mondani egyszerre, hogy
egyik gondolatomra sem találtam szavakat s mi
alatt azon gondolkodtam, hogy hogyan kezdjem,
a beszédemet, egyszerre csak meghallottam a
Bligh Péter halk ftyörészését . . .

— Miss Ruth, — szóltam hirtelen — az
öreg Bligh Péter veszedelmet érez . . . Valaki
kullog a kertben s itt az ideje, hogy . . .

Többet nem mondhattam, mert miss Ruth
arcza elsápadt, a szemei révedezve forogtak és
ha mely n-m fogom a d-rakát, bizonyos, hogy
össz-rokad. Amint megfordultam vel, hogy le-
ültessem a divánra, szemben áttam Kess Den-
tonnal, a délelőtti ragyas gazemberrel, a . . . az
ajtóban állt és úgy lesett ránk, mint a marni
készülő szelend k . . . Ezt látta meg miss Ruth
és ettől ijedt halálra.

VII. FEJEZET.

*Melyben onnan jön segítség, ahonnan legke-
vésbé vártuk.*

En azonban, mihelyt megpillantottam a
ragyást, azonnal tudtam, hogy mit kell tennem.
Ugy okoskodtam magamban, hogy ha ez a ha-
ramia itt van, a többiek se lehetnek m-ss dél-
a ragyas bizonyára számolni akar vel m akinő
előttiért. Már pedig eszem ágában se volt, hogy
megfogassam magamat a házban, mint az ezér
a csapdában s ezért mindenek előtt ki kellett
jűnom a szobából. De futni, szökni, men-
nem akartam, nehogy gyávának tartson a . . .

tang s ezért, mintha semmit sem törődtem az ott létével, nyugodtan miss Ruth felé fordultam és búcsuzni kezdtem tőle:

— Igazán sajnálom, madame Czerny, hogy nem tisztelhettem vendégemül a hajómon. Egy úra mulva már indulunk s bizonyára bele telik két három év, míg ismét erre vet a sors. De a bátyjának, Kenrich urnak mindenestre hirt vizesek arról, hogy jó egészségben találom önt s a viszontlátásig is kérem önt, tartson meg szíves emlékezetében.

Odanyújtottam a kezemet, melyet úgy fogott meg, mint aki voltaképen nem is tudja, mit cselekszik. . . De a ragyás odalépett mellem s a vállamra téve kezét, durván rám rivallt:

— Csak lassan, öregem . . .

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Határidők.

Budapest, decz. 19.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, decz. 19.

Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzalog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. decz. 19-án.

Magyar aranyjárdék 4%	119.—
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹ / ₂ %	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 ¹ / ₂ %	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.75
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereséj-sorsjegyek-kölcsön	209.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	164.—
Oszták járadék papirban	100.40
Oszták járadék papirban	100.50
Oszták járadék aranyban	119.25
Oszták járadék aranyban	99.25
Oszták járadék aranyban	156.—
Oszták államsorsjegyek	16.15
Oszták magyar bank részvény	778.75
Magyar hitelbankrészvény	687.56
Oszták hitelintézet részvény	19.04
Párisi vista	117.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	239.40
Németbirodalmi márka	95.12
Londoni vista	25.43
20 márkás arany	—

Dr. VUCSKICS GYULA.

Eladó ingatlanok és malom haszonbérlet.

1. A nagyváradi I. sz. Főtisztelendő Káptalan tulajdonát képező, Szalacs községben fekvő jelenlegi patika épület a volt pálinkafőző ház a mellék épületekkel és az ezekhez tartozó telkek, továbbá a Mikepércs községben levő tiszti lak, a mellék épületekkel és telkekkel együtt elfognak adatni.

Venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1904. január 15-ig Nagy-Váradra a I. sz. káptalani uradalom központi irodájába adják be.

Az eladási feltételek, melyek az ajánlatok által aláírások, — az urada-

lom központi irodájában, a vasadi és mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők.

2. Mikepércs községben levő, uradgözmalom, lakház, kert és udvarral 1904. január 1-től 10 évre haszonbérbe kiadó. A haszonbéri feltételek az urad. központi irodájában vagy a mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők és ajánlattevők által aláírandók.

Nagy-Várad 1903. decz. 6.

533.

Papp Imre,

főtiszt.

TELEFON 194.

TELEFON 194

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő műhelye,

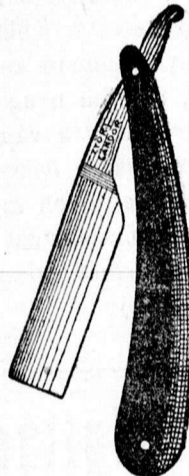
Nagyvárada, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő műhelyemet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a legmodernebbül felszereltem.

Minden e szakmába vágó munkálatok, u. m. ollók, tyukszemvágók, beretvák és mindennemű kések tükörfényesre pallérozása valamint késműves munkák előállítás, a leglekiismeretesebb kidolgozás és árszámítás tekintetében a legolcsóbban állítatik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a saját érdekükben is, hogy óvakodjanak az utcza házaló köszörűsöktől, kik a munkát nevében szedik össze köszörültetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel

Győri Sándor.

Árjegyzéket kívánatra küldök.

Az intézet fennállása óta kifizetett lejárt üzletrészekért több mint két millió kor., nyereséj-osztalékért 156.586 k. or.

Belépési felhívás.

a „Polgári takaré- és segélyszövetkezet“

9-ik évtársulatába.

A „Polgári takaré- és segélyszövetkezet“ 1904. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1906. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelte után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, a mennyiben minden tag heti betétei által ömagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséj-osztalékot hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 4% részét 6%-os kamattal mellét minden előleges bejelentés nélkül felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok útján teljesíthetik. A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére írt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait valamint mindazokat, kik az 1904. január 4-től kezdődő 9-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) **mielőbb** jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárada, 1903 november hó.

A »Polgári takaré- és segélyszövetkezet« igazgatósága. 495.

A 9-ik évtársulat befizetési napjai: hétfő délután . . . 3—5-ig. csütörtök délután . . . 3—5-ig

A szövetkezetnek ez idő szerint 2000 tagja van, több mint 35.000 üzletrészszel.

Az üzletrészek befizetett értéke ez idő szerint a fél millió koronát felülmúlják.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomásra, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharvármegye számára

Spitzer Testvérek

nagyváradi kereskedő cég van megbízva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó tartósságú hazai pokróczra felhívjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

a valódi gácsi-pokrócz

másnál, minf nevezett cégnél Biharvármegyében nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a Spitzer-céghez fordulni, ha megbízható, jó tartósságú pokróczokat akar beszerezni.

Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti főraktárunkban. Gács, 1903 november hó.

Tisztelettel:

493.

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok rendkívül nagy választékban 1 forinttól kezdve.

Felhívás.

Alulírottak, mint alapítók a *csabai* Reisz és Porjesz-féle butorgyári vállalatot részvénytársasággá akarjuk átalakítani.

A vállalatot mint részvénytársaságot ötven évi időtartamra tervezzük és a vállalat egyszerű folytatása lesz a már tíz esztendeje fennálló, jól bevezetett és elismert kitűnő gyártmányokat produkáló ipartelep további üzemének és üzletvezetésének. A vállalat nagy gondot fog fordítani jó rajzok után, izlé es kivitelben készült egyszerű butorok tömeges gyártására, első sorban az engros- és exportüzlet céljaira.

A részvénytársaságot 1000 drb, egyenkint 200 korona névértékű, névre szóló A) sorozatu részvényvel, vagyis *elsőbbségi részvény*nyel továbbá legfeljebb 1000 drb. egyenkint 200 korona névértékű, névre szóló B) sorozatu, vagyis törzsrészvényvel, tehát összesen tehát összesen maximális 400.000 korona alaptőkével tervezzük.

Az alaptőkéhez a »Reisz és Porjesz« czég tulajdonosai a következő betétellel járulnak:

1. A békéscsabai vasut-utcazi 697. számú ingatlanukkal, a rajta lévő gyárteleppel és egyéb épületekkel maximum 87.000 korona értékben;

2. az összes gépekkel és azok felszereléseivel maximum 58.000 korona értékben;

3. egyéb összes activ-vagyonukkal mindössze mintegy 505.000 kor. értékben;

ezzel szemben mintegy 450.000 korona passiv vagyonnal, ezek szerint tehát maximálisan 200.000 korona vagyonegyenleggel A Reisz és Porjesz czég tulajdonosai az átadandó követeléseket kezességet vállalnak és e célra megfelelő számú törzsrészvényeik külön-külön költményeztetni fognak.

Ezért a betételért a czég tulajdonosai B) sorozatu törzsrészvényeket kapnak, a melyek az első öt esztendőben abban különböznek az A) sorozatu elsőbbségi részvényekkel szemben, hogy a nyereségben való részesedésben az A) sorozatu elsőbbsége részvények 5 százalék erejéig megelőzik a B) sorozatu törzsrészvényeket.

A Reisz és Porjesz czég által átadandó fentebb részletezett összes cselekvő és szenvedő vagyon értékelését, illetőleg szigorú becslését -- beszerzési, illetőleg előállítási árak alapján -- szakértők közbejöttével az alapítók fogják foganatosítani. A betételnek értékét pedig ennek alapján az alakuló közgyűlés fogja megállapítani, a mely érték azonban a 200.000 koronát meg nem haladhatja.

Az alapítók fenntartják maguknak a jogot, hogy a keresk. törvény 183. §-a alapján az első igazgatóságot kinevezzék.

A részvényaláírás zárideje 1903. december 20. A részvények aláírása eszközölhető:

a Békés-Csabai Takarékpénztár Egyesületnél, az Aradi-Ipar és Népbanknál Aradon és Békéscsabán és

a Békés-csaba-városi Takarékpénztár részvénytársaságnál

Az aláírásnál minden aláírt részvényre névértékének 10 százaléka, az aláírás napjától számított tizennégy napon belül, további 20 százaléka készpénzben és korona értékben befizetendő.

A befizetés a fentnevezett pénztintézetek bármelyikénél történhetik.

Tuljegyzés aránylagosan redukáltatik A vállalat műszaki és kereskedelmi vezetője Porjesz Mihály ur lesz, akinek további működését hosszabb időre biztosítottuk.

Ezek után e hézagpótló vállalatot a n. é. közönség szíves pártfogásába és támogatásába ajánljuk.

Békéscsaba, 1903. november hó 30-án. Dr. *Lukács György*, Békésvármegye és Hódmezővásárhely főispánja, Gyula. Dr. *Fábry Sándor*, kir. tanácsos, Békésvármegye alispánja, Gyula. Békés-Csabai takarékpénztár egyesület *Vidovszky Károly* s. k., *Havas* s. k., Békés-Csaba városi Takarékpénztár Részvénytársaság *Reisz* s. k. *Klein* s. k. Aradi Ipar- és Népbank *Tagányi István* s. k., *Lacza* s. k. *Rosenthál Ignác* gőzmalomtulajdonos, takarékpénztári elnök-igazgató Békéscsaba *Varságh Béla* takarékpénztári elnök-igazgató Békéscsaba. Dr. *Fáy Samu* ügyvéd, pénztintézeti ügyész Békés-Csaba. Dr. *Sailer Vilmos* ügyvéd, takarékpénztári ügyész Békés-Csaba. *Fábry Károly* ügyvéd és földbírtokos Békés-Csaba. Ifj. *Szekely Ignác* lapszerkesztő és fa exporteur Budapest. *Korosy László* főjegyző Békés-Csaba. *Porjesz Mihály* butorgyár, az »Reisz és Porjesz« czég meghatalmazottja Békés-Csaba. 543.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A Jurisics féle Pakrácz cseppek oly csodaszerű balsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a *Jurisics-féle Pakrácz cseppek* oly előnnyel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodaszerű hatással van. A *Jurisics-féle Pakrácz cseppek* legbiztosabban gyógyítják a *gyomorbajt és székrekedést, gyomorgöröcsőt, rendellen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat* és ezzel kapcsolatos *fejfájást, gyomorégést, felbűffögést, sápkórt, szédülést* és mindenfajta *gyomorkatarust*, de a legfényesebb sikerrel alkalmazzatik külsőleg is, nevezetesen *daganatok, égési sebek, szaggatás és kőszvényes bántalmaknál*, mert a hó semmiféle szer nem használott ott a **Jurisics-féle Pakrácz cseppek** már rövid használat után nem.

csak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála nyilatkozat minden országból bizonyítja.

A *Jurisics-féle Pakrácz cseppek* megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől **PAKRÁCZON 426. SZ.**

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel.

12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.40 Minden 12 üveg után egy 24 > > 8.60 48 > > 16.— üveg **PAKRÁCZI CSEPPEK** ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldaltlyilalás influenza és hurut ellen felülmulhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára: 2 üveg 3 kor. 40 fill., 4 üveg 5 kor. 80 fill., 6 üveg 8 kor. 20 fill.

Hideglelés és láz ellen kitűnő «**Febri Fugo,**» mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg *Pakrácz cseppek* ingyen kapunk.

Jelszavam: *Egészséget a betegnek, erőt a gyengének*

Főraktár Budapestben:

Török József gyógytárában **Király-utca 12.**

Vidmarics Péter magyarázza a *Pakrácz cseppek* csodaszerű hatását.

Sz. Kocsis János

férfi-szabó és egyenruha üzlete

Nagyvárad, Szent László-tér,

a Sas kávéház mellett.

Van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közöshadseregbeli egyenruhákat a **legjutányosabb árakért** alakítom át honvéd egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János,
katonai és polgári szabó.

A mennyiben raktáramat **legújabb**

párisi divat

szerint alakítottam át,

mostani raktáramat

mélyen leszállított árban

árusítom el.

548

Rosenzweig Róza

párisi mellfűző műterme

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca. Weiszlovits-ház.

Legújabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Új francia modellek megérkeztek.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadas-
kereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállodával szemben.

A közelgő disznóölési időnyre ajánlom
saját találmányu

Sonka-páczomat,

mely minden háztartásban nélkülözhetetlen.
E páczal készített sonkák tulajdonságai,
hogy füstölés után (egész évben) sem szá-
rad ki s szép piros színt és kellemes za-
matot kap.

1 klg. ára 64 kr.,

mely elegendő 4 sonka bepáczolásához.

Ujdonság!!

Ujdonság!!

Mindennemű **halak, conservek, teák,**
rumok, teasütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.

AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a
világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyeék
részére.

Nagy raktár **sajtók, turók, prágai**
sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és
vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszkö-
zöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok
kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Ujdonság!

Verségi Must-kolbász 1 db 85 kr.
udv. cukr. mignon különlegességei.

Ujdonság!

Ujdonság!

Megan Foot-Ball bombái a legkitűnőbb
gourmand csemege 1 darab 15 kr.

csokoládés

Kedvező alkalom!

Mérsékelt olcsó árak!

Csakis szolid kiszolgálás!

Fémjelzett

arany és ezüst órák és ékszerek.

Nickel és aczél órák.

Fali lógony- és ébresztő órák

Ezüst és china ezüst evőkészletek.

Ezüst gyermek evőkészletek.

Mindenféle alkalomra való

értékes ajándék tárgyak

Szemüvegek, hev- és légsúlymérők.

Jól szervezett

óra- és javítóműhely

Feltétlen jótállás.

Szilágyi Géza utóda

műorás,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

a Fekete Sas szálloda épületben.

Kávés árak
leszállítása!

Legolcsóbb
fűszer

bevásárlási forrás,

a

MERTZ-féle

fűszer, csemege és borkereskedésében.

Körös-utca.

Telefon: 448.

MAI NAPTÓL KEZDVE:

ajándék! CZUKOR! ajándék!

Egy kiló finom Cuba kávé 1 frt 56 kr.

☛ Egy kiló cukor hozzá ajándékul.

Félkilogramm finom Cuba kávé — — 78 kr.

☛ Fél kiló cukor hozzá ajándékul.

Negyed kiló finom Cuba kávé — frt 39 kr.

☛ Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.

Egy kilogramm finom Ceylon Cuba kávé 1 frt 92 kr.

☛ Egy kiló cukor hozzá ajándékul.

Fél kilogramm finom Ceylon Cuba kávé — frt 96 kr.

☛ Fél kilogramm cukor hozzá ajándékul.

Negyed kiló finom Ceylon Cuba kávé — frt 48 kr.

☛ Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.

Egy kiló legfinomabb Exr. Cuba kávé 2 frt 32 kr.

☛ Egy kiló cukor hozzá ajándékul.

Fél kiló legfinomabb Extr. Cuba kávé 1 frt 16 kr.

☛ Fél kiló cukor hozzá ajándékul.

Negyed kiló legfinomabb Exr. Cuba kávé — frt 58 kr.

☛ Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.

Valódi «FRANCK»-kávé, eredeti ládikákban:

1/5 kiló 10 kr. 1/4 kiló 12 kr. 1/3 kiló 22 kr.

TEA, legfinomabb **császár-keverék,** negyed kiló: 2 frt 50 kr.

☛ Hozzá egy kiló cukor ajándékul.

Egyben ajánlom legjobbnak elismert fűszer, csemege, liszt és főzelék
nagyraktáramat. olcsó árakon!

Nagy raktár kitűnő **asztali, csemege és pezsgő-borokból.** Cognac,
rum, likőr, seprő és szilva-pálinkák.

DRÉHER-féle sör raktár!

Csemege-szőlő, faj-alma, tiroli maróni s mindennemű Déli-gyümölcs

Denaturált szesz eladás. Amerikai petroleum.

Egy liter salon petroleum l. **18 kr.**

Egy liter császár olaj, legfinomabb **20 kr.**

Elvem most is a régi pontos mérleg és szolid ki-
szolgálás mellett a legjobbat a legolcsóbban jó hírnevem
érdekében mindenkor kiszolgáltatni. **Kérem ezen alkalmat fel-
használni.** — További szíves pár fogásukat kérve, tisztelettel

MERTZ NÁNDOR UTÓDA.

Nagyvárad, Körös-utca, Telefon 448.

Ingyen!

1 klg. kávéhoz 1 kiló cukor.

Ingyen!

1 klg. kávéhoz 1 kiló cukor.

A jelzett kávék üzletben és kirakatomban megtekinthetők.

1 liter petroleum 18 kr.

1 kiló kávéhoz, 1 kiló cukor ajándékul!

A jelzett kávék üzletben és kirakatomban megtekinthetők.

Hirdetések felvételnek a legjutányosabb árban e lap kiadóhivatalában.

Belépési felhívás!

A »Nagyvárad Hítelbank takaré- és segélyszövetkezet« II-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat 1904. évi január hó 1-ig a »Nagyvárad Hítelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik. Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér — beiratási díj üzletrészenként, egy- és mindenkorra — 10 fillér.

A szövetkezet célja a tagokat a tőkegyűjtésre serkenteni és a hitelt igénybevevő tagoknak olcsó kamattal — jótállás nélkül — hitelt nyújtani.

Befizetés mindennap — egész napon át, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—10 óráig eszközölhető a »Nagyvárad Hítelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903 decz. hó 1.

Nagyvárad Hítelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.

250

Hirdetmény.

A „Nagyvárad Hítelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

255

„Globus”

Élet- és járadékbiztosító társaság

a

„Bécsi Bankegyesület”

és a Müncheni

„Bajor Jelzálog- és Pénzváltó Bank”

által alapított.

A társaság vagyona 1901. év végével **4.053.987,55 korona.** Ezen vagyon készpénzben, értékpapírokban, részben a társaság bécsi palotájában és egyéb saját házakban van elhelyezve.

Az intézet élet- és gyermekbiztosítási feltételei a legmesszebb menő kedvezményeket nyújtják a biztosító feleknek.

Mindenemű felvilágosítással készségesen szoleál a „Globus” élet- és járadék-biztosító társaság vezérképviselője **Nagyváradon, Uri-utca 43.** fenti vezérképviselő-ég hajlandó oly egyénekkel (kedvező feltételek mellett) összeköttetésbe lépni, kik biztosítási üzletek közvetítésére alkalmasak. 545.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényéél, csúznál és megbüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**
Richter F. Ad. és társa,
•• csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Országh Sándor

orgonagyára

R. Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

uj orgonáit.

Elvállal *javitásokat* a legjutányosab árák mellett. b

Kisebb orgonákraktáron!

Uj üzlet!

Szabott árak!

Telefon: 507.

Telefon: 507.

Olcso karácsonyi vásár!

Izléses és olcsó karácsonyi, ugyszintén nászajándékok legjobban beszerezhetőek

Waldmann Mór

üveg-, porcellán- és lámpa-raktárában

Nagyvárad, Szt. László-tér (Fekete-sas épületében).

D u s v á l a s z t é k :

Étkező készletekben	6 frittól feljebb.	Diszes vizes készlet	1.50 frittól feljebb.
Kávé	3 » »	Boros készlet tálczával	1. » »
Teás	3.50 » »	Asztali lámpa felszerelve	-.75 » »
Csemege	1.50 » »	Függő lámpák	3. » »

China- és alpacca-ezüst disztárgyak, Berndorf evő-eszközök eredeti gyári árban. *Villamos csillárok* mélyen leszállított áron.

Vidéki megrendelések 20 forint összegben bérmentve szállítatnak

Szigoruan szabott árak es pontos kiszolgálás.

egyedüli szakszerű világítási üzlet és javító-műhely.

Kizárólag Dítmar R-féle lámpák raktára.

Villamos- és gázvilágítás-berendezési vállalat.

Finom, szolid és izléses áruk

a karácsony alkalmából

rendkívül mérsékelt árban szerezhethők be

Mezey Sándor, uri-, női-divat, fehérnemű- és finom gyermek-ruha üzletében. Nagyvárad, Szent László-tér, a „Sas”-szálloda épület.

Uraknak:

nyakkendő ujdonságok, fehérneműek, angol kalapok, harisnyák, keztyük stb.

Vidéki rendelések pontos eszközlése.

Hölgyek részére:

bluz, jupon, pongyolák, piperecikkek.

Ugyszintén ggermekruházati cikkek nagy raktára.

Ösmert személyiségeknek választék küldetik.

414

CZILLÉR IMRE nagy áruháza

ezúton értesíti n. é. vevőit és vevő közönségét, hogy a szokásos

Karácsonyi olcsó eladás

f. hó 12-től december hó 24-ig tart.

Mélyen leszállított árak mellett eladásra kerülnek a raktáron levő összes ruhaszövetek, mosó kelmék, selymek, blousok, kalapok, keztyük, fehérneműek, szőnyegek, kézimunkák, szőrmeárúk és mindennemű pipere cikkek.

Maradékok feltűnő olcsón

Kiváló tisztelettel:

CZILLÉR IMRE,

Nagyáruháza,

Olaszi Fő-utca.

Telefon: 232.

406.

Mindenki érdeke

— karácsonyi és újévi —

==== bevásárlásait ====

Wallerstein Fülöp Fiai cégénél Nagyvárad,
Bémer-tér

eszközölni, hol

leltározás előtt minden elfogadható árban

— kézmű és női divatáru cikkek —

árusittatnak ki.